MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

INŠPEKCIA V SOCIÁLNYCH VECIACH
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava

Číslo spisu: 23667/2025-M_OSKP
Číslo záznamu: 72685/2025

V Bratislave, 28. júla 2025

ROZHODNUTIE O POVINNOSTI PRIJAŤ NEODKLADNÉ OPATRENIE

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a), ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d), ustanovenia § 7 ods. 6 zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) a podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)

UKLADÁ

DOZOROVANÉMU SUBJEKTU
podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. a) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach

POSKYTOVATEĽOVI SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Zariadenie pre seniorov v Trnave,
Terézie Vansovej 2914/5, 917 01 Trnava, IČO 00611972
(ďalej len „poskytovateľ sociálnej služby“ alebo „dozorovaný subjekt“)

povinnosť prijať neodkladné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov, pri ktorých možno dôvodne predpokladať vystavenie osoby, voči ktorej dozorovaný subjekt plní povinnosti podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ohrozeniu života, zdravia, neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu, a to:

Poskytovať [redacted], narodenej [redacted], takú sociálnu službu, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti podľa ustanovenia § 6 ods. 2 písm. a) zákona o sociálnych službách a súčasne zodpovedá ustanoveniam § 2 a § 5 zákona o sociálnych službách, osobitne tak, že sociálna služba jej bude poskytovaná:

- **na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa ustanovení § 74 zákona o sociálnych službách a**
- **na odbornej úrovni, prihliadajúc na jej individuálne potreby podľa ustanovenia § 7 zákona o sociálnych službách,**

IHNEĎ.

ODÔVODNENIE ROZHODNUTIA

1. Poverené zamestnankyne Inšpekcie v sociálnych veciach ministerstva (ďalej len „ISV“) na základe poverenia na výkon dozoru podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach č. 176/2025/OdISVTN_SS začali dňa 11. 06. 2025 u poskytovateľa sociálnej služby výkon dozoru nad dodržiavaním zákona o sociálnych službách pri poskytovaní sociálnych služieb. Predmetom dozoru je dodržiavanie povinností poskytovateľa sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách za obdobie od 01. 09. 2024 do dňa začatia dozoru vykonávať odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona o sociálnych službách, pri úhrade za sociálnu službu podľa ustanovenia § 72 ods. 2 zákona o sociálnych službách a podľa ustanovenia § 74 zákona o sociálnych službách pri uzatváraní zmlúv o poskytovaní sociálnej služby a dodržiavaní záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a pri jednostrannom vypovedaní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby zo strany poskytovateľa sociálnej služby a plniť štandardy kvality poskytovanej sociálnej služby podľa prílohy č. 2 podľa ustanovenia § 9 ods. 8 zákona o sociálnych službách.

2. Pri výkone dozoru bolo zistené, že v dozorovanom období poskytovateľ sociálnej služby vypovedal zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, uzatvorenú na dobu určitú, na jeden rok, prijímateľke sociálnej služby, [redacted]. Poskytovateľ uzatvoril s [redacted] zmluvu o poskytovaní sociálnej služby prvýkrát dňa [redacted]. Následne, dňa [redacted], s ňou uzatvoril ďalšiu zmluvu o poskytovaní sociálnej služby (s platnosťou do [redacted]), obsahovo zhodnú s predchádzajúcou zmluvou, pričom nie je zrejmé ako sa poskytovateľ a prijímateľ vysporiadali so záväzkami zmluvy o poskytovaní sociálnej služby uzatvorenej dňa [redacted] Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby neobsahujú výslovné ustanovenie, že zmluva o poskytovaní sociálnej služby je uzatvorená na dobu určitú (odkazuje iba na znenie Všeobecných podmienok poskytovania sociálnych služieb v Zariadení pre seniorov v Trnave (ďalej len „všeobecné podmienky“), podľa ktorých poskytovateľ poskytuje sociálnu službu vždy na dobu určitú, a to na jeden kalendárny rok, ktorá môže byť predĺžená dodatkom, maximálne však len na jeden kalendárny rok). V žiadosti [redacted] o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby adresovanej mestu Trnava dňa [redacted] je v časti týkajúcej sa času poskytovania sociálnej služby predtlačený/ daný (mestom Trnava) neurčitý čas. (Pozn. rovnako je tomu aj v dokumente/ žiadosti o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v Zariadení pre seniorov v Trnave zverejnenej na webovej stránke mesta).

3. Dozorovaný subjekt výpoveďou zo dňa [redacted] vypovedal [redacted] zmluvu o poskytovaní sociálnej služby zo dňa [redacted], a to ku dňu [redacted], a zároveň i ku dňu uplynutia platnosti zmluvy. Tejto výpovedi predchádzalo prvé písomné upozornenie poskytovateľa zo dňa [redacted] na porušenie ustanovení domáceho poriadku a všeobecných podmienok poskytovateľa z dôvodu jej pretrvávajúceho nevhodného, problémového a neprispôsobivého správania. Písomné upozornenie neobsahuje zdôvodnenie, v akom konkrétnom konaní spočívalo problémové a nevhodné správanie prijímateľky, rovnako neobsahuje ani upozornenie prijímateľky na možnosť výpovede z tohto dôvodu. Spisová dokumentácia neobsahovala záznam alebo inú informáciu o doručení tohto upozornenia do vlastných rúk prijímateľky.

4. Dňa [redacted] poskytovateľ sociálnej služby druhým písomným upozornením, ktoré však svojou povahou malo charakter upovedomenia/ oznámenia, prijímateľku oboznámil, že jej podľa ustanovenia § 74 ods. 14 písm. a) zákona o sociálnych službách vypovie zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, resp. od [redacted] nepredĺži zmluvu o poskytovaní sociálnej služby na ďalšie obdobie. Daný dokument nebol písomným upozornením na

možnosť výpovede, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 74 ods. 16 písm. a) zákona o sociálnych službách. Ako dôvody svojho rozhodnutia poskytovateľ uviedol, že [redacted] sa aj napriek prvému písomnému upozorneniu naďalej správa v rozpore s dobrými mravmi a domácim poriadkom, naďalej obťažuje personál vykonštruovanými problémami, osočuje vedenie zariadenia i ostatných jeho pracovníkov, dehonestujúco sa o nich vyjadruje, opakovane verbalizuje svoju nespokojnosť, neustále má neadekvátne a nadštandardné požiadavky na zamestnancov. Svojím správaním obťažuje prijímateľov sociálnej služby, narúša voľnočasové aktivity, spochybňuje procesy práce. Poskytovateľ ďalej poukazuje aj na to, že [redacted] podala na vedenie zariadenia sťažnosť (týkajúcu sa úhrady za sociálnu službu) jeho zriaďovateľovi, mestu Trnava, a táto bola vyhodnotená ako neopodstatnená. Poskytovateľ uvádza, že prijímateľka sociálnej služby svojimi vyjadreniami na sociálnych sieťach vytvára negatívny obraz o zariadení, spochybňuje odbornosť jeho zamestnancov, jej názory považuje za neopodstatnené a jej vyjadrenia za nepravdivé. Vytváranie negatívneho obrazu o zariadení smerom k verejnosti považuje za konanie, ktoré je v rozpore s domácim poriadkom a hodnotí ho ako jeho hrubé porušovanie. [redacted] podľa vyjadrenia uvedeného v druhom písomnom upozornení *„aj napriek opakovanému vysvetľovaniu, že je umiestnená v kolektívnom zariadení, kde nie je možné, aby boli napĺňané iba jej potreby a doplácali na to ostatní prijímatelia, že by mala byť trpezlivá a komunikovať bez arogancie, útokov a vyhrážok, nie je schopná to prijať a bude stále vyvolávať konfliktné situácie“*. Vedenie zariadenia tak dospelo k jednoznačnému názoru, že adaptácia prijímateľky v zariadení prebiehala neúspešne, odmietavo, prijímateľka je v značnom odpore, odmietala individuálnu prácu, nie je s ňou vypracovaný individuálny plán a nemá záujem na žiadnych intervenciách, spolupráci ani na zmene svojho prístupu. Z tohto dôvodu sú presvedčení, že pre prijímateľku nie je prostredie ich zariadenia pre seniorov vhodné. Z predloženej dokumentácie nie je zrejmé, či bolo [redacted] umožnené vyjadriť sa k daným skutočnostiam. Rovnako spisová dokumentácia neobsahuje informáciu o doručení tohto upozornenia do vlastných rúk prijímateľky.

5. Výpoveď zmluvy o poskytovaní sociálnej služby zo dňa [redacted] bola [redacted] doručená do vlastných rúk dňa [redacted]. Vo výpovedi poskytovateľ sociálnej služby uvádza, že [redacted] svojím konaním hrubo porušuje domáci poriadok, a to tak, ako je uvedené v druhom písomnom napomenutí (tvorí prílohu výpovede), vzhľadom na tieto skutočnosti a pretrvávajúce správanie bez nápravy, je zmluva o poskytovaní sociálnej služby vypovedaná dňom [redacted] a nová zmluva o poskytovaní sociálnej služby s ňou uzatvorená nebude.

6. [redacted] zariadenie pre seniorov opustila, toho času je jej poskytovaná sociálna služba krízovej intervencie v nocľahárni v Trnave, ktorá je podľa zverejnených informácií prijímateľom k dispozícii od 19.00 hodiny do 7.00 hodiny ráno. Neposkytuje sa jej potrebná pomoc inej fyzickej osoby, na ktorú je už niekoľko rokov odkázaná, je odlúčená od manžela, ktorému sa v zariadení pre seniorov sociálna služba naďalej poskytuje.

K NEODKLADNOSTI A DÔVODNÉMU PREDPOKLADU VYSTAVENIA FYZICKEJ OSOBY OHROZENIU ŽIVOTA, ZDRAVIA, NEĽUDSKÉMU ALEBO ZLÉMU ZAOBCHÁDZANIU

7. Uloženie povinnosti prijať neodkladné opatrenie podľa zákona o inšpekcii v sociálnych veciach slúži ako **prostriedok okamžitého odstránenia zistených nedostatkov**. Z povahy tohto inštitútu jasne vyplýva, že v čase jeho ukladania skutkový stav a jeho právne posúdenie nie sú natoľko ustálené, aby bolo vydané rozhodnutie vo veci samej (o pokute za správny delikt podľa zákona o sociálnych službách) alebo, aby boli prijaté platné závery v rámci výkonu dozoru (výsledný materiál z dozoru – protokol), ale **naliehavosť priebežných zistení vyžaduje okamžité autoritatívne riešenie situácie v podobe ochrany práv**

dotknutých osôb, pričom na prijatie takýchto autoritatívnych riešení **postačuje existencia dôvodného predpokladu** na strane ministerstva. Rozhodnutie o povinnosti prijať neodkladné opatrenia nemôže zo svojej podstaty meritórne konštatovať porušenie povinnosti dozorovaného subjektu, ani prejudikovať závery dozornej činnosti, keďže inštitút nariadenia povinnosti prijať neodkladné opatrenia má predovšetkým zabezpečovací charakter (zabezpečenie ochrany práv dotknutých osôb). Správny orgán v takýchto prípadoch bez rozhodnutia o prípadnom porušení povinností účastníkom konania nariaďuje, ako má účastník konania postupovať resp. akého konania sa má zdržať, pričom tieto príkazy a zákazy sú vlastne iba podrobnejšou interpretáciou povinností a zákazov, ktoré priamo ustanovuje príslušná právna úprava.

8. Ministerstvo tak vychádza z naliehavosti a nutnej potreby bezodkladnej a pružnej úpravy vzťahov, keďže objektívne **existuje dôvodný predpoklad** hroziacej nenapraviteľnej alebo len ťažko napraviteľnej ujmy na živote, či zdraví fyzickej osoby. Prevláda záujem na rýchlosti konania nad požiadavkou úplnosti skutkových tvrdení, aj keď tie nasvedčujú tomu, že nedošlo k zákonnému ukončeniu zmluvného vzťahu. **Správny orgán vo veci uloženia neodkladného opatrenia smeruje k tomu, že ak by poskytovateľ sociálnej služby plnil, a to i v čase predchádzajúcom skončeniu poskytovania sociálnej služby [redacted], povinnosti pri poskytovaní sociálnej služby vyplývajúce mu zo zákona o sociálnych službách, medzi nimi i ustanovenia § 74 ods. 7 a ods. 14, nemohol by vo svojich postupoch dôjsť k takému záveru a konaniu, ktoré je spôsobilé byť zlým zaobchádzaním i ohroziť život a zdravie tejto fyzickej osoby. Ministerstvo tak sleduje výkon povinností poskytovateľa sociálnej služby z pohľadu verejného záujmu a ochrany prijímateľky sociálnej služby.**

9. Fyzická osoba má podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona o sociálnych službách **právo na sociálnu službu, ktorá jej svojím rozsahom, formou a spôsobom umožňuje realizovať základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, podporuje sebestačnosť, zabraňuje sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti.** Sociálna služba má fyzickej osobe umožniť plne využívať svoje práva a slobody ako sú právo na život, slobodu, bezpečnosť, ochranu súkromia, má byť poskytovaná s rešpektom k ľudskej dôstojnosti a osobnosti prijímateľa, s prihliadnutím na jeho individuálne potreby a preferencie a vytvárať podmienky pre jej aktívnu účasť v spoločenskom živote. **Toto ustanovenie predstavuje základné zásady, ktoré musia byť rešpektované pri každom úkone poskytovateľa sociálnej služby voči prijímateľovi tejto sociálnej služby. Nejde pritom len o poskytnutie sociálnej služby vo formálnom zmysle, ale najmä o hodnotový a právny rámec, ktorý stavia do popredia princíp ochrany ľudskej dôstojnosti a základných ľudských práv a slobôd.** Keďže nepriaznivá situácia [redacted] naďalej trvá a nezanikla jej odkázanosť na pomoc inej fyzickej osoby, kontinuita ochrany práv jej musí byť zachovaná a to s ohľadom na účel sociálnej služby ako odbornej činnosti podľa ustanovenia § 2 zákona o sociálnych službách a s ohľadom na zásadu rovnakého zaobchádzania podľa ustanovenia § 5 tohto zákona.

10. Okrem uvedených ustanovení zákona o sociálnych službách je poskytovateľ sociálnej služby podľa ustanovenia § 7 tohto zákona **povinný prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby, aktivizovať ho podľa jeho schopností a možností, poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,** teda odbornými metódami a postupmi. Poskytovateľ sociálnej služby je tak povinný pri plánovaní, poskytovaní i hodnotení sociálnej služby zohľadniť konkrétnu situáciu, zdravotný stav, záujmy i osobitosti každého prijímateľa. Sociálna služba preto nemôže byť „rovnaká pre všetkých“, ale prispôsobená potrebám jednotlivých prijímateľov. Úlohou poskytovateľa sociálnej služby nie je iba pasívne zabezpečenie základných potrieb a činností, ale aktívne podporovať prijímateľa

v jeho samostatnosti a zapájaní do života komunity. Pri tom všetkom je poskytovateľ sociálnej služby viazaný povinnosťou odbornosti a to tak, aby sociálna služba bola bezpečná, kvalitná, efektívna a aby viedla k osobnému rozvoju a dôstojnému postaveniu prijímateľa sociálnej služby.

11. Poskytovateľ sociálnej služby sa v zmluve o poskytovaní sociálnej služby uzatvorenej s [redacted] odvoláva na všeobecné podmienky, a to i v obsahovo obligatórnej náležitosti času poskytovania sociálnej služby, z čoho vyplýva, že táto náležitosť nebola s fyzickou osobou dojednaná individuálne na základe potreby a situácie prijímateľky, ktorá bola na poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov odkázaná (už od roku [redacted]) bez potreby opätovného posudzovania. Sociálna služba poskytovaná v zariadení pre seniorov i podľa druhu a účelu nie je takou sociálnou službou, ktorá by zo svojej povahy mala byť poskytovaná iba vo vymedzenom časovom období, teda na dobu určitú. Uvedené rovnako nevychádza ani z možností poskytovateľa, keďže tento poskytuje sociálne služby od roku 1986, teda tieto neposkytuje krátkodobo, či dočasne. A keďže ide o paušálny, štandardný postup „dojednania“ zmluvnej podmienky času poskytovania sociálnej služby iba na dobu určitú zo strany poskytovateľa pri všetkých jeho prijímateľoch bez zjavného dôvodu k takémuto jednaniu, a to i opakovane, bez možnosti tento čas poskytovania sociálnej služby dohodnúť inak, tento paušalizovaný postup vnáša do vzájomných vzťahov neprimerané znižovanie istoty a vytváranie dojmu dočasnosti poskytovanej sociálnej služby. Podľa údajov poskytovateľa v informačnom systéme sociálnych služieb ani sám poskytovateľ nemá úmysel nepokračovať v poskytovaní sociálnej služby po uplynutí stanovenej doby, keďže svojim prijímateľom kontinuálne poskytuje sociálnu službu v zariadení pre seniorov aj desaťročia. Týmto postupom, i inak legitímne dojednanie času poskytovania sociálnej služby, vytvára v danom prípade pochybnosť, či nie je zneužívané na obchádzanie zákonných ochranných mechanizmov, alebo neslúži na vyvíjanie neprimeraného tlaku na prijímateľov sociálnej služby.

12. Podľa ustanovenia § 74 ods. 14 písm. a) zákona o sociálnych službách môže poskytovateľ sociálnej služby jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby z dôvodu, ak prijímateľ sociálnej služby **hrubo porušuje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby najmä tým, že hrubo porušuje dobré mravy, čím narúša občianske spolužitie.**

13. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby uzatvorená s [redacted] pri dôvodoch jednostranného vypovedania zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, rovnako ako aj pri iných obligatórnych náležitostiach zmluvy, odkazuje len na všeobecné podmienky, ktoré uvádzajú, že za hrubé porušenie domáceho poriadku sa považuje fyzický útok, verbálny útok, opakované vulgárne vyjadrovanie, iné nevhodné správanie, fajčenie v priestoroch zariadenia, ohováranie iného prijímateľa alebo zamestnanca zariadenia. Poskytovateľ už ďalej nijakým spôsobom nešpecifikuje, čo presne, z akého dôvodu a v akej miere by mohlo byť považované za správanie, ktoré skutočne hrubo narušuje dobré mravy a vedie k narušeniu občianskeho spolužitia. Aby mohla byť uplatnená zákonná podmienka tohto výpovedného dôvodu, musí byť kumulatívne splnená podmienka hrubého porušenia povinnosti vyplývajúcich zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby spočívajúca najmä v hrubom porušení dobrých mravov prijímateľom, ktorého následkom je narušenie občianskeho spolužitia. Zákon o sociálnych službách pri výpovednom dôvode stanovuje aj intenzitu tohto porušenia, kedy porušenie musí predstavovať hrubé porušenie dobrých mravov (svojou intenzitou, sústavnosťou), teda nemôže sa jednať o akékoľvek porušenie dobrých mravov. Nie každé negatívne správanie, ktoré nie je v súlade so spoločensky uznávanými pravidlami slušného správania vo vzájomných vzťahoch napĺňa znaky hrubého porušovania dobrých mravov. Vo všeobecnosti platí, že vždy je potrebné prihliadať na

špecifiká sociálnej služby, pri poskytovaní ktorej vznikajú konflikty už aj v dôsledku veku, alebo zdravotného stavu prijímateľov. Prijímatelia nachádzajúci sa v nepriaznivej sociálnej situácii môžu na bežne sa vyskytujúce situácie reagovať neštandardne/ emotívnejšie, a preto by mal poskytovateľ tej-ktorej sociálnej služby uplatňovať profesionálny prístup a smerovať k predchádzaniu ale aj samotnému riešeniu, či eliminácii uvedených prejavov na odbornej úrovni uplatňujúc individuálny prístup. Ak by poskytovateľ sociálnej služby vždy vnímal problematické prejavy správania sa/ konania osôb odkázaných na poskytovanie sociálnej služby ako porušovanie dobrých mravov, v praxi by to viedlo k znemožneniu alebo obmedzeniu prístupu prijímateľov vyžadujúcich si náročnejšiu starostlivosť k sociálnym službám.

14. Uplatňovanie zákonných práv fyzickej osoby, i prijímateľa sociálnej služby, ako právo podávať sťažnosti, právo aktívne sa podieľať na určovaní životných podmienok v zariadení, slobodne prejavovať názor, a to i na podmienky a kvalitu poskytovanej sociálnej služby, jej nemôže byť pričítané na ťarchu. Zákon o sociálnych službách neumožňuje poskytovateľovi sociálnej služby jednostranné vypovedanie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby „z dôvodu porušenia ustanovení domáceho poriadku a všeobecných podmienok“ (ktoré sú jednostranným právnym úkonom poskytovateľa) a ani na základe tvrdení o porušovaní dobrých mravov, ktoré sú definované nekonkrétnymi, neurčitými alebo všeobecnými formuláciami ako „pretrvávajúce nevhodné, problémové, neprispôsobivé správanie“, kedy nešpecifikuje, čo presne, z akého dôvodu a v akej miere by mohlo byť považované za správanie, ktoré hrubo narušuje dobré mravy a vedie k narušeniu občianskeho spolužitia. V prípade, ak sa poskytovateľ rozhodne jednostranne ukončiť už poskytovanú sociálnu službu prijímateľovi podľa ustanovenia § 74 ods. 14 písmena a) zákona o sociálnych službách, musí ísť o také hrubé porušenie (správanie, ktoré rozsahom alebo závažnosťou prekračuje bežné konflikty) povinností zo zmluvy/ dobrých mravov, ktoré svojím obsahom narúša občianske spolužitie, vyznačujúce sa značnou intenzitou alebo sústavnosťou/ opakovanosťou, čiže nemožno zaň považovať každé negatívne, neetické, pre poskytovateľa nežiadúce správanie, ktoré ako také vyhodnotí alebo si zadefinuje v internom predpise.

15. Zákon č. 218/2021 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon o sociálnych službách s účinnosťou od 01.01.2022 mal za cieľ zlepšenie postavenia prijímateľov sociálnych služieb, ktorým sa poskytuje pobytová forma sociálnej služby a ide o osoby, ktoré majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav alebo osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek (seniori). Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu, zákonodarca smeroval **k posilneniu ochrany základných ľudských práv tzv. „zraniteľných osôb“ niekoľkými zmenami, medzi nimi i zvýšil kontrolu nad zákonnosťou výpovede zmluvy o poskytovaní sociálnej služby zo strany poskytovateľa sociálnej služby (pobytová forma sociálnej služby) a zamedzil zneužitiu vágne formulovaného výpovedného dôvodu.** Zmeny reagovali na prax, že poskytovateľ sociálnej služby sa snažil využiť vágnosť výpovedného dôvodu - hrubé porušovanie dobrých mravov. Z tohto dôvodu zákonodarca stanovil ako hmotnoprávnu podmienku platnosti výpovede potrebu doručiť prijímateľovi **písomné upozornenie na možnosť výpovede** zo strany poskytovateľa. Až v prípade, že prijímateľ sociálnej služby napriek upozorneniu neupustí od hrubého porušovania dobrých mravov, možno uplatniť tento výpovedný dôvod. Cieľom bolo, aby prijímateľ sociálnej služby v písomnosti **bol presne oboznámený s tým, aké konkrétne správanie prijímateľa v ponímaní poskytovateľa napĺňa skutkovú podstatu správania, ktorým sa hrubo porušujú dobré mravy, teda že dôvod výpovede sa musí vo výpovedi skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom/ skutkom.**

16. Poskytovateľ sociálnej služby prejavy kritických názorov a postojov [redacted] identifikoval ako hrubé porušovanie dobrých mravov a vyvodil z nich taký záver, že [redacted]

[redacted] vypovedal zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, pričom deklaroval, že novú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby s ňou neuzavrie. [redacted] [redacted] sa počas poskytovania sociálnej služby nedopustila konania, ktoré by napĺňalo skutkovú podstatu priestupku, trestného činu, ani nebolo potrebné, aby v súvislosti s jej správaním bola privolaná policajná hliadka, nikomu neubližovala, nebola vulgárna, neohrozovala iných prijímateľov ani zamestnancov poskytovateľa. Takéto konanie poskytovateľa, vzhľadom k obsahu výpovedných dôvodov a bežnej praxi poskytovateľa pri uzatváraní/ obnovovaní zmlúv o poskytovaní sociálnej služby, svojím obsahom a dôsledkami nadobúda charakter odmietnutia pokračovať v poskytovaní sociálnej služby.

17. Písomná výpoveď zmluvy o poskytovaní sociálnej služby predstavuje významný jednostranný právny úkon, ktorý vedie k zániku zmluvného vzťahu, pričom tento vzťah je pre prijímateľa sociálnej služby existenčne dôležitý. Ukončením poskytovania sociálnej služby, resp. jej nepokračovaním (odmietnutím uzavretia novej zmluvy v rozpore s tým, ako poskytovateľ postupuje v prípade ostatných prijímateľov), dozorovaný subjekt [redacted] prijímateľku [redacted] [redacted] vystavil podmienkam, v ktorých zostala bez potrebnej pomoci, odlúčená od manžela, s ktorým žije v manželstve [redacted], a s ktorým jej toho času nie je umožnené stretávať sa v priestoroch zariadenia. Poskytovateľ [redacted] [redacted] neponúkol pokračovanie zmluvného vzťahu a negatívne zasiahol do jej dôstojných životných podmienok, hoci [redacted] [redacted], ako ministerstvu uviedla, má záujem byť prijímateľkou sociálnej služby v danom zariadení, cítia sa tam s manželom dobre a chcú v ňom dožiť. Preto i v čase uloženia neodkladného opatrenia žiada o pomoc ministra práce, sociálnych vecí a rodiny. Je vysoko pravdepodobné, že v čase, kedy [redacted] [redacted] s manželom požiadali o poskytovanie sociálnej služby, boli v situácii, ktorú nemohli ovplyvniť z hľadiska veku, zdravotného stavu, kedy už samostatný život nezvládali a potrebovali pomoc, opustili po celoživotnom budovaní bezpečia a identity v domácom prostredí tento svoj domov, nepredpokladali, že s nimi uzatvorená zmluva o poskytovaní sociálnej služby na rok, bude v prípade [redacted] [redacted] nepredĺžená/ vypovedaná najmä kvôli jej povahe a osobnostnému prejavu. **Vzhľadom na to, že ide o fyzickú osobu, ktorú zákon považuje za osobu zraniteľnú, má takéto konanie poskytovateľa osobitný význam. Jeho dôsledkom je výrazné oslabenie, až dočasné prerušenie rodinných väzieb prijímateľky, ako aj vystavenie prijímateľky emočnému strádaniu, destabilizácii a existenčnému stresu, keď sa nachádza vo funkčne i psychicky zraniteľnom stave. Práve v kontexte poskytovania sociálnych služieb však zásada zmluvnej voľnosti nemôže byť uplatňovaná izolovane, ale musí byť realizovaná spôsobom, ktorý je v súlade s princípmi ochrany ľudskej dôstojnosti, rovnosti a spravodlivosti. Konanie poskytovateľa sociálnej služby by preto nemalo pôsobiť diskriminačne alebo v rozpore s dobrými mravmi, ktoré predstavujú základné etické hranice právneho poriadku.**

18. Poverené zamestnankyne na výkon dozoru podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach zdokumentovali zistené skutočnosti obrazovými a zvukovými záznamami, poskytovateľ sociálnej služby poskytol podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov povereným zamestnankyniam na výkon dozoru vyjadrenia, informácie, ako aj originály dokumentov, z ktorých boli vyhotovené kópie a tieto boli zaznamenané na nosiči informácií. Záznamy sú obsahom spisového materiálu vo veci dozoru podľa poverenia špecifikovaného v bode 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia.

19. Podľa ustanovenia § 7 ods. 6 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach uplatnenie oprávnenia odseku 1 písm. d) sa **vykoná ústne**. Poverená zamestnankyňa pri výkone dozoru ústne uložila poskytovateľovi sociálnej služby povinnosť prijať toto neodkladné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov dňa 24. 07. 2025. **Písomné vyhotovenie rozhodnutia**

o uložení povinnosti podľa odseku 1 písm. d) sa doručí bezodkladne a na konanie o uložení povinnosti prijať neodkladné opatrenie sa vzťahuje správny poriadok. Proti rozhodnutiu možno podať odvolanie (rozklad) do troch dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia pričom odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok a odvolací orgán o ňom rozhodne bezodkladne.

20. Podľa ustanovenia § 8 ods. 2 písm. a) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach je dozorovaný subjekt povinný prijať neodkladné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov, pri ktorých možno dôvodne predpokladať vystavenie prijímateľa sociálnej služby, voči ktorému poskytovateľ sociálnej služby plní povinnosti podľa zákona o sociálnych službách, ohrozeniu života, zdravia, neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu. Podľa ustanovenia § 10 ods. 1 písm. a) druhého bodu sa správneho deliktu dopustí ten, kto neprijal takéto neodkladné opatrenie. Ministerstvo uloží za takýto správny delikt pokutu do 5 000 eur.

Na základe uvedených skutočností ministerstvo rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie
Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 7 ods. 6 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach v lehote do troch dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia správnemu orgánu, ktorý ho vydal. Rozklad proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok. Právoplatné rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

PhDr. Norbert Knapp
generálny riaditeľ